Η ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΙΣΜΑ
– ΟΦΕΛΗ & ΚΙΝΔΥΝΟΙ

1. <u>Ποια θεωρείται η μεγαλύτερη δυσκολία της αλλαγής του εθνικού νομίσματος μιας χώρας;</u>

Οι επιπτώσεις από την εισαγωγή του νέου νομίσματος θα επηρεάσουν, τουλάχιστον κατά το πρώτο στάδιο εφαρμογής του και μέχρι την εξοικείωση του κόσμου, κάθε πτυχή των οικονομικών δραστηριοτήτων και των καταναλωτικών συνηθειών όλου του συναλλασσόμενου κοινού.

Η μεγαλύτερη δυσκολία της νομισματικής ένωσης συνδέεται άμεσα με το γεγονός ότι για οποιονδήποτε λαό, το εθνικό του νόμισμα εκτός από μέσο συναλλαγών ή οικονομικό εργαλείο, εκφράζει και τις πολιτισμικές αξίες μιάς κοινωνίας, καθώς επίσης αποτελεί και ισχυρό κοινωνικό δεσμό, όχι μόνον μεταξύ των ατόμων που το χρησιμοποιούν αλλά και μεταξύ πολιτών και κράτους, μέσω της φορολογίας και της αναδιανομής. Ορισμένες μάλιστα χώρες είναι πολύ συνδεδεμένες με το εθνικό τους νόμισμα και αντιμετωπίζουν ψυχολογικές ή κοινωνιολογικές δυσκολίες για να το αλλάξουν.

2. <u>Σε ποια σημεία θα πρέπει να επικεντρωθεί η προετοιμασία του συναλλασσόμενου κοινού; Ποιες δυσκολίες θα αντιμετωπίσει το κοινό κατά την προσαρμογή του στο Ευρώ;</u>

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για το Ευρώ, οι ομάδες ειδικών (οικονομολόγοι, νομικοί, ψυχολόγοι) οι οποίοι μελέτησαν τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της μετάβασης, εντόπισαν τις δυσκολίες σε τρία κυρίως σημεία:

α. <u>Την οικοδόμηση εμπιστοσύνης για το νέο νόμισμα</u>

Η αποδοχή του νέου νομίσματος από το κοινό και η δημιουργία από πλευράς όλων των εμπλεκομένων δημοσίων και ιδιωτικών φορέων κλίματος εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας στις συναλλαγές, αποτελεί πρώτης προτεραιότητας θέμα για την καθιέρωση του Ευρώ και θα συμβάλει σημαντικά στην ευρεία, ομαλή και χωρίς προβλήματα λειτουργία των αγορών και την χρησιμοποίησή του στις αγοραπωλησίες προϊόντων, υπηρεσιών και αξιών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

β. <u>Την εκπαίδευση της μνήμης των καταναλωτών στο νέο σύστημα τιμών των καθημερινών αγαθών, εισπράξεων και πληρωμών</u>. Ο κίνδυνος αναστάτωσης από τις διαφορετικές αξίες είναι εξίσου σημαντικός. Η εμφάνιση του Ευρώ θα συνεπάγεται τη διαίρεση τιμών και επομένως θα δημιουργήσει νέες αξίες, η κακή εκτίμηση των οποίων, λόγω μη εξοικείωσης του κοινού, μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ότι μειώθηκαν οι τιμές των προϊόντων και να αντιδράσει με υπερκατανάλωση ή αντίθετα ότι μειώθηκαν οι μισθοί δηλαδή το εισόδημά του.

Επίσης πρόβλημα δημιουργούν οι υπολογισμοί με τις τιμές μετατροπής (έξι χαρακτηριστικά ψηφία), οι κανόνες μετατροπής και στρογγυλοποίησης για την μετάβαση από ένα ποσόν στο εθνικό νόμισμα στο ισοδύναμό του σε Ευρώ και αντιστρόφως.

γ. <u>Την εξοικείωση του κοινού με μια νέα κλίμακα αξιών</u>

Το συναλλασσόμενο κοινό θα πρέπει επίσης να συνηθίσει σε διαφορετικό αριθμό χαρτονομισμάτων και κερμάτων στην τσέπη του, τα οποία θα εκφράζουν μια διαφορετική κλίμακα αξιών από αυτήν που είχε συνηθίσει από τα παιδικά του ακόμη χρόνια (π.χ. σε ορισμένες χώρες δεν υπάρχουν λεπτά, οι Ιταλοί θα είναι υποχρεωμένοι να συνηθίσουν σε κέρματα με μεγάλη ονομαστική αξία κλπ).

3. <u>Πως έχει οργανωθεί σε Ευρωπαϊκό επίπεδο το έργο της ενημέρωσης του κοινού κάθε χώρας που συμμετέχει στην ζώνη του Ευρώ;</u>

Η στρατηγική της ενημέρωσης του κοινού περιλαμβάνει τρεις βασικούς άξονες:

- στην δημιουργία Εθνικών Προγραμμάτων Επικοινωνιακής Πολιτικής & Τοπικών Κέντρων Παρακολούθησης της μετάβασης στο Ευρώ στα οποία ανατίθεται η ενημέρωση για το Ευρώ σε τοπικό επίπεδο και καλούνται να ενισχύσουν τη διαμεσολάβηση σε μικροδιαφορές σχετικά με την κατανάλωση. Επίσης, αναπτύσσουν συνεργασίες μεταξύ των αρμοδίων φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ώστε να επιτευχθεί καλύτερος συντονισμός των δράσεων επικοινωνίας.
    - στην εφαρμογή εθνικών σχεδίων επικοινωνίας και δράσεων ευρείας ενημέρωσης, πληροφόρησης και εκπαίδευσης για τις επιπτώσεις της εισαγωγής του Ευρώ σε όλες τις πηγές της οικονομικής δραστηριότητας. Ανάλογα με τον στόχο, τα μέσα που χρησιμοποιούνται ποικίλλουν από την εξειδικευμένη κατάρτιση μέχρι τις τηλεοπτικές παρουσιάσεις, τη μαζική διανομή φυλλαδίων, τη λειτουργία ανοικτών τηλεφωνικών γραμμών κλπ.
    - στην επισήμανση των πλεονεκτημάτων, των ευκαιριών και των ωφελειών που προκύπτουν από την καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος στον ευρωπαϊκό χώρο και την αξιοποίηση αυτών.

4. Ως απλός πολίτης και καταναλωτής σε τι θα ωφεληθώ από την συμμετοχή της χώρας μου στην Οικονομική και Νομισματική 'Ενωση και από την εισαγωγή του Ευρώ;

Τα πλεονεκτήματα και οφέλη για το ευρύ κοινό από την εισαγωγή του Ευρώ ως κοινού νομίσματος σε Ευρωπαϊκό επίπεδο είναι σημαντικά, τα σπουδαιότερα των οποίων είναι:

- η μείωση του κόστους δανεισμού λόγω πτώσης των επιτοκίων και η αύξηση της αγοραστικής δύναμης μέσω του χαμηλότερου πληθωρισμού και της πολιτικής σταθερότητας των τιμών

- η δυνατότητα άμεσης συγκρισιμότητας των τιμών των προϊόντων και υπηρεσιών στις διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς όχι μόνον οι τιμές αλλά και οι μισθοί (δηλαδή η αγοραστική δύναμη των καταναλωτών) θα εκφράζονται στο Ενιαίο νόμισμα, στο Ευρώ. Το γεγονός αυτό είναι βέβαιο ότι θα συμβάλει στην όξυνση του ανταγωνισμού και επομένως στην μείωση των τιμών αλλά και θα οδηγήσει στην άμβλυνση των σοβαρών αποκλίσεων στις τιμές ομοειδών προϊόντων που παρατηρούνται μεταξύ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, σημαντικές διαφορές στις τιμές προϊόντων, κυρίως πολυεθνικών εταιρειών, των χωρών-μελών δεν θα δικαιολογούνται, παρά μόνον στον βαθμό που αυτές αντικατοπτρίζουν την διαφορετική αγοραστική δύναμη των πολιτών μεταξύ των χωρών. Οι επιπτώσεις αυτές στις τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένων ακόμη και αυτών του δημόσιου και τραπεζικού τομέα, σε συνδυασμό με τον αυξημένο ανταγωνισμό, στον ενιαίο πλέον ευρωπαϊκό χώρο, θα έχει θετικά αποτελέσματα στο συναλλασσόμενο κοινό και στους καταναλωτές.

- η εξάλειψη του κόστους μετατροπής συναλλάγματος σε όλο το εύρος των συναλλαγών μεταξύ των χωρών-μελών της ζώνης του Ευρώ αφού από την μεταβατική περίοδο δεν υπάρχουν τιμές αγοράς και τιμές πώλησης νομισμάτων (ecart μετατροπής) αλλά θα χρησιμοποιούνται οι σταθερές και αμετάκλητες ισοτιμίες τους σε σχέση με το Ευρώ.

- το χαμηλότερο κόστος ταξιδιών και μεταφοράς κεφαλαίων σε άλλες χώρες, εξέλιξη η οποία ανοίγει το δρόμο για την ουσιαστική ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς.

5. Ποια επιμέρους προβλήματα αναμένονται κατά την πρώτη περίοδο χρησιμοποίησης του Ευρώ από όλους τους πολίτες της χώρας;

- η προσωρινή «απώλεια» της αίσθησης των τιμών, των μισθών, της αξίας των τραπεζικών λογ/σμών λόγω της μη δυνατότητας αυτόματης αντίληψης σχετικά με την νέα κλίμακα αξιών
- η ανάγκη προετοιμασίας των ατόμων κυρίως με ειδικές ανάγκες (τυφλοί κλπ) αλλά και των ηλικιωμένων και των αναλφάβητων (που δύσκολα προσαρμόζονται σε νέα δεδομένα, ειδικά όταν αυτά απαιτούν και υπολογισμούς), ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν ευχερώς το νέο νόμισμα και ιδιαίτερα τις δεκαδικές υποδιαιρέσεις του.

Κατά το στάδιο προετοιμασίας του ευρέως συναλλασσόμενου κοινού με το νέο νόμισμα, καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσει, όπως προαναφέρθηκε η έγκαιρη και αποτελεσματική ενημέρωσή του, παρέχοντας όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (Δημόσιες Τράπεζες, επαγγελματικές οργανώσεις, σωματεία κλπ), συστηματική και ολοκληρωμένη πληροφόρηση για την κάλυψη όλου του φάσματος των αναγκών του κοινού.

6. Τι θα πρέπει να κάνω προκειμένου να χρησιμοποιώ το Ευρώ όπως χρησιμοποιούσα τις Δραχμές

Το Ευρώ είναι ένα νέο νόμισμα το οποίο θα αντικαταστήσει τα εθνικά νομίσματα των χωρών που συμμετέχουν στην ΟΝΕ.

Επομένως, θα χρησιμοποιείται από την ημερομηνία εισαγωγής του ως νόμιμο χρήμα σε κυκλοφορία (1/1/2002), όπως ακριβώς χρησιμοποιούνται τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα των Δραχμών, Γερμανικών Μάρκων, Γαλλικών Φράγκων κ.λ.π. Η δυσκολία είναι να συνηθίσουν όλοι οι πολίτες στις νέες αξίες και στις διαφορετικές υποδιαιρέσεις των νομισμάτων σε Ευρώ.

Επομένως, ο πολίτης θα πρέπει :

- να εξοικειωθεί με το Ευρώ, ως μια νέα μονάδα μέτρησης τιμών και εισοδημάτων και ως μέσον πληρωμών στη νέα κλίμακα αξιών.
- να αναπτύξει την απαιτούμενη αγοραστική συνείδηση και ικανότητα σύγκρισης του επιπέδου τιμών με βάση το νέο νόμισμα,
- να μετατρέπει με ευχέρεια τις δραχμές και τα άλλα εθνικά νομίσματα σε Ευρώ και αντιστρόφως,
- να επωφεληθεί από τις νέες ευκαιρίες και προοπτικές που διαγράφονται στην ενιαία Ευρωπαϊκή αγορά και τέλος
- να εξοικειωθεί και να επωφεληθεί από την σταδιακή παροχή υπηρεσιών και τραπεζικών προϊόντων σε Ευρώ.